

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.mkr.gov.ua>, e-mail: pres@mk.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

**Президенту Торгово-промислової
палати України
Чижикову Г. Д.**

вул. Велика Житомирська, 33
м. Київ, 01601

*Щодо Стратегії розвитку
малого і середнього підприємництва
в Україні на період до 2020 року*

Шановний Геннадію Дмитровичу!

На виконання резолюції Секретаріату Кабінету Міністрів України від 23.02.2017 № 6258/1/-17 щодо листа Торгово-промислової палати України від 16.02.2017 № 612/03.2-7.8 Мінекономрозвитку повідомляє наступне.

Перш за все, хотіли б подякувати Вам за можливість 15 лютого 2017 р. на платформі Торгово-промислової палати взяти участь у розширеному засіданні Комітету підприємців малого та середнього бізнесу при Торгово-промисловій палаті України в рамках проведення громадського обговорення проекту розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року" (далі – Стратегія).

Мінекономрозвитку розглянуло надіслані Вашим листом матеріали до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року", які були взяті до уваги під час доопрацювання проекту Стратегії.

Повідомляємо, що на засіданні Кабінету Міністрів України 24 травня 2017 р. було схвалено Стратегію розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, розроблену Мінекономрозвитку на виконання пункту 31 підрозділу 5 "Дерегуляція і розвиток підприємництва та конкуренції" розділу I "Економічне зростання" плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік (розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р).

Водночас, хотіли б звернути Вашу увагу на окремі питання стосовно проекту Стратегії, які містяться у Вашому листі.

***Щодо пропозицій та зауважень Інституту економіки промисловості
Національної академії наук України***

щодо зауважень загального характеру

При підготовці проекту Стратегії Мінекономрозвитку як центральний орган виконавчої влади, який здійснює формування та реалізацію державної політики у сфері

М2 Мінекономрозвитку

Вих. № 3611-06/20503-07 від 19.06.2017 14:15:49

ТПП України	
Вх. № <u>4285</u>	на <u> </u> вер.
« <u>06</u> »	20 <u>17</u>

розвитку підприємництва відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459, активно залучало заінтересовані сторони до роботи над визначенням пріоритетів державної політики у сфері розвитку малого та середнього підприємництва в Україні (далі – МСП), у тому числі з урахуванням кращих міжнародних та європейських практик. Крім того, в рамках проекту Європейського Союзу “FORBIZ – створення кращого бізнес-середовища” до роботи над проектом Стратегії було залучено висококваліфікованого міжнародного експерта задля врахування принципів кращої світової практики.

17 та 18 листопада 2016 р. в рамках Європейського тижня малого та середнього бізнесу Мінекономрозвитку за підтримки проекту Європейського Союзу “FORBIZ – створення кращого бізнес-середовища” провело заходи під назвою “Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва 2020: пріоритети, презентація, дискусія” за участю авторитетних представників органів влади, бізнес-асоціацій, організацій підтримки підприємництва, торгово-промислових палат, фінансових та наукових установ, а також представників Європейської делегації, міжнародних програм, посольств, міжнародних організацій та проектів технічної допомоги, які працюють в Україні.

Відповідно, 16 січня 2017 р. був оприлюднений для громадського обговорення проект розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року”. Протягом громадських обговорень проекту Стратегії Мінекономрозвитку ініціювало проведення широких консультацій. Так, були проведені обговорення з представниками об’єднань підприємств, торгово-промислових палат, Національної асоціації банків України, Програми розвитку Організації Об’єднаних Націй, Спільки Українських Підприємців, наукових установ, а також з відповідальними органами виконавчої влади. Про початок громадського обговорення проекту Стратегії було повідомлено обласні державні адміністрації та представників бізнес-середовища. Стратегію було схвалено на засіданні Уряду 24 травня 2017 р.

При підготовці проекту Стратегії враховувались положення загальнодержавних документів із горизонтом планування до 2020 року, зокрема: Стратегії сталого розвитку “Україна 2020” (схвалена Законом України від 12 січня 2015 р.), середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року (затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р.).

Крім того, були враховані вимоги Регламенту Кабінету Міністрів України (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950) та Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870).

Звертаємо також увагу, що загальні засади розроблення, схвалення, виконання, моніторингу тощо документів державного стратегічного планування, а також повноваження суб’єктів владних повноважень, на сьогодні законодавчо не визначено.

щодо пропозицій по окремих цілях Стратегії

Пропозиції по окремих цілях проекту Стратегії, зокрема 1, 2 та 3, надані авторами наукової записки, буду взяті до уваги в рамках роботи над проектом Плану заходів з реалізації Стратегії.

щодо зауважень Варналія З.С.

Метою Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні є сприяння розвитку підприємництва шляхом створення сприятливих умов для відкриття,

ведення і зростання МСП через консолідацію зусиль усіх заінтересованих сторін, що забезпечить соціально-економічний розвиток у країні та підвищить рівень життя населення.

Зважаючи на це, Стратегія має зв'язок з багатьма стратегічними та програмними документами держави, які прямо чи опосередковано впливають на розвиток малого та середнього підприємництва, що відповідним чином відображено у розділі "Загальна частина" та у Додатку 1 Стратегії.

Так, до зазначеного переліку входить Стратегія сталого розвитку "Україна 2020" (схвалена Законом України від 12 січня 2015 р.), середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року (затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275), Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385). Зазначені документи, серед іншого, містять також положення щодо антикорупційної реформи, продуктивної зайнятості та ринку праці, регіонального розвитку в Україні тощо.

Звертаємо увагу, що пунктом 3 Правил підготовки проєктів актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870, передбачено, що не допускається у проєктах актів повтор нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами Кабінету Міністрів України.

Водночас, пропозиції стосовно конкретних заходів, які пропонуються автором, буду взяті до уваги в рамках роботи над проєктом Плану заходів з реалізації Стратегії.

щодо коментарів Дмитра Ляпіна

щодо загальних зауважень

При підготовці проєкту Стратегії враховувались положення загальнодержавних документів, зокрема: Стратегії сталого розвитку "Україна 2020" (схвалена Законом України від 12 січня 2015 р.), плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік та середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року (затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275), рекомендацій Парламентських слухань на тему "Розвиток підприємництва в Україні та підтримка малого і середнього бізнесу" (схвалені постановою Верховної Ради України від 13 квітня 2016 р.) та багато інших (про що є посилання у тексті Стратегії).

На виконання пункту 31 підрозділу 5 "Дерегуляція і розвиток підприємництва та конкуренції" розділу I "Економічне зростання" плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік (розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р) Мінекономрозвитку розроблена Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, яка була схвалена на засіданні Уряду 24 травня 2017 р.

Крім того, були враховані вимоги Регламенту Кабінету Міністрів України (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950) та Правил підготовки проєктів актів Кабінету Міністрів України (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870).

Звертаємо також увагу, що загальні засади розроблення, схвалення, виконання, моніторингу тощо документів державного стратегічного планування, а також повноваження суб'єктів владних повноважень, на сьогодні законодавчо не визначено.

Крім того, при підготовці проєкту Стратегії був врахований кращий міжнародний та світовий досвід (принципи Акту з питань малого бізнесу, рекомендацій Індексу економічної політики у сфері МСП (2016), Європейської хартії малих підприємств та ін.). Також в рамках проєкту Європейського Союзу "FORBIZ – створення кращого

бізнес-середовища" до роботи було залучено висококваліфікованого міжнародного експерта задля врахування принципів кращої світової практики.

щодо окремих пропозицій

– у розділі Стратегії "Аналіз сучасного стану розвитку МСП" приділена належна увага питанню суб'єктів мікропідприємництва (зокрема, фізичним особам-підприємцям), в той час як конкретні інструменти будуть запропоновані у проекті плану заходів з реалізації Стратегії. Крім того, загальна мета реалізації Стратегії та змістовне наповнення стосуються виключно питань малого та середнього підприємництва. Відповідно, визначені проектом стратегічні напрями стосуються всього сектору малого і середнього підприємництва, включно з фізичними особами-підприємцями;

– Стратегія має розділ "Очікувані результати", де визначені конкретні індикатори, які дозволять оцінити прогрес у реалізації державної політики у сфері розвитку підприємництва (наведено останнє звітне значення та очікуване значення 2020 року);

– у доопрацьованій редакції проекту Стратегії приділяється увага спрощеній системі оподаткування, яка для багатьох підприємців вона залишається єдиним шансом провадити діяльність до тих пір, поки вся податкова система не буде збалансована. Так, 8 лютого 2017 р. Урядом схвалено Стратегію реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, яка в тому числі передбачає підвищення стабільності та прогнозованості податкової системи. З огляду на все зазначене, в доопрацьованій редакції проекту Стратегії формулювання, які, можливо, викликали занепокоєння на предмет "ворожості" держави до суб'єктів мікропідприємництва були переглянуті;

– в Україні постійно ведеться робота щодо удосконалення регуляторного середовища (дерегуляція). У 2016 році Урядом затверджено оновлений План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності на 2016-2017 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 615). Заходи щодо підвищення позицій України в рейтингу "Ведення бізнесу" здійснюються в рамках виконання плану дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених Групою Світового банку у методології рейтингу "Ведення бізнесу" (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1406 зі змінами). Звертаємо увагу, що пунктом 3 Правил підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870, передбачено, що не допускається у проектах актів повтор нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами Кабінету Міністрів України;

– стосовно реалізації принципу "спочатку думай про мале", то в доопрацьованій редакції проекту Стратегії враховані положення чинного законодавства у сфері регуляторної політики, зокрема Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 "Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта" (зі змінами від 16 грудня 2015 р.);

– стосовно "розвитку державно-приватного діалогу", то в доопрацьованій редакції проекту Стратегії враховані положення чинного законодавства, зокрема Закону України "Про доступ до публічної інформації", постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики", Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності";

– в доопрацьованій редакції проекту Стратегії враховані положення ст. 378-379 Глави 10 “Політика у сфері промисловості та підприємництва” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію (ратифікованої із заявою Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII), зокрема щодо розвитку та зміцнення співробітництва з питань політики у сфері промисловості та підприємництва, в тому числі з урахуванням принципів Європейської хартії малих підприємств;

– в доопрацьованій редакції проекту Стратегії запропоновано створення консультативно-дорадчого органу при Мініекономрозвитку – Офіс розвитку малого та середнього підприємництва із очікуваним терміном функціонування до 2019 року (фінансування діяльності – за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством). Таким чином, буде закладено основи функціонування ефективної інституційної моделі формування та реалізації державної політики у сфері розвитку підприємництва. Після 2019 року зазначені підходи можуть бути переглянуті;

– законодавство про банкрутство (Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”) загалом відповідає міжнародній практиці. Так, у разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі з вини керівника боржника, у разі недостатності майна боржника на таких осіб може бути покладена субсидіарна відповідальність за зобов'язаннями боржника. Водночас, процедура залишається неефективною, що знаходить своє відображення в 148-му місці України серед 190 країн світу (за показником “Врегулювання процедури неплатоспроможності” в рейтингу “Ведення бізнесу-2017”). Процедура банкрутства в Україні є витратною, тривалою, складною та із наднизьким рівнем повернення коштів інвесторам. Ця процедура переважно завершується ліквідацією суб'єкта господарювання (замість відновлення його платоспроможності). Таким чином існує потреба у підвищенні ефективності зазначеної процедури;

– не викликає сумніву, що громадські об'єднання підприємців виконують важливу роль в підтримці розвитку підприємництва. Однак, наразі відсутня інформація навіть щодо кількості таких об'єднань в Україні, наявні лише окремі дослідження з даного питання. Зважаючи на це, вбачається необхідним приділити увагу дослідженню питання об'єднань підприємців в Україні з метою створення умов для розвитку їх спроможності, впровадження кращих міжнародних практик задля покращення якості послуг для суб'єктів підприємництва тощо;

Пригадую звертаємо увагу, що після схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року Мініекономрозвитку протягом трьох місяців разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розроблятиме проект плану заходів з реалізації Стратегії. Сподіваємось на подальшу плідну співпрацю. Сподіваємось на подальшу плідну співпрацю.

З повагою

**Перший заступник Міністра
економічного розвитку і
торгівлі України**

Максим НЕФЬОДОВ